

ANDREW BALLANTYNE
ANDREW BENJAMIN
MLADEN DOLAR
HILDE HEYNIEN
NADIR LAHIJI
TEFF MALPAS
DEAN KOMEL

ELKE KRASNY
ROBERT PFALLER
GERARD REINMUTH
LUKA SKANSI
DOUGLAS SPENCER
TERESA STOPPANI
SVEN-OLOV WALLENSTEIN

•.maska
TRANSformacije

UREDILA
MATEJA
KURIR

OOB LA STI V A R H I T E K S T U R I

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

72.01(082)

O oblasti v arhitekturi / izbrala in uredila Mateja Kurir ; [prevodi Maja Lovrenov ... et al.]. - Ljubljana : Maska : Društvo Igor Zabel za kulturo in teorijo, 2021. - (Zbirka Transformacije ; knj. 47)

ISBN 978-961-6572-64-4 (Maska)

COBISS.SI-ID 90159107

O OBLASTI V ARHITEKTURI

Izbrala in uredila Mateja Kurir

Maska
Ljubljana, 2021

Arhitektura in oblast
Mateja Kurir 7

**MATERIALISTIČNA
PERSPEKTIVA** 27

Uprostorjenje oblasti
Sven-Olov Wallenstein 29

Arhitektura, oblast, utelesitev
Intervju s Hilde Heynen 47

**Arhitektura po utopiji: časi
zgodovinskega »projekta«**
Teresa Stoppani 57

**Oblast in arhitekturno
nezavedno**
Mladen Dolar 75

**FENOMENOLOŠKA
PERSPEKTIVA** 97

**Uprostorjenje oblikovanja:
arhitektura v dobi tehnološkega
kapitalizma – oblast, vertikalnost
in ulica**
Jeff Malpas 99

**Fenomenološka skica izvora
arhitekturnega dela in vprašanje
oblasti**
Dean Komel 113

**Arhitektura, fenomenologija in
oblast: problematična sinteza**
Luka Skansi 129

**POSTSTRUKTURALISTIČNA
PERSPEKTIVA** 143

Arhitektura protiukrepanja
Andrew Benjamin in Gerard
Reinmuth 145

Mikropolitika in arhitektura
Andrew Ballantyne 163

**Fantazmagorija, arhitektura in
kapitalistično uživanje**
Nadir Lahiji 177

**Postmoderna estetika in
neoliberalna politika: razmerje
med ornamentom in zločinom?**
Robert Pfaller 197

**Arhitektura gradi oblast: končati
prevlado, udejanjati ustvarjanje
življenja, najti odgovor(nost)**
Elke Krasny 213

Oblast, kapitalizem in arhitektura
Intervju z Douglasom
Spencerjem 227

BIBLIOGRAFIJA 237

STVARNO IN IMENSKO KAZALO
253

O AVTORJIH 259

O ZBORNIKU 265

To je najbrž primarno razmerje med arhitekturo in močjo: če nimaš denarja, če si reven državljan, potem poslopja, v katerih stanuješ ali pa jih uporabljaš, arhitekturno gledano, najverjetneje ne bodo prav pomembna. Seveda obstajajo tudi subtilnejši dejavniki, ki se jih manj zavedamo. Grajeno okolje vkleše družbene konvencije, merila in norme v kamen. Povsem razvidno je, da je celotna konstrukcija naših pričakovanj o tem, kakšni naj bi bili moški in kako naj bi se obnašali, pa tudi pričakovanj o tem, kakšne naj bi bile ženske in kako naj bi se obnašale, tj. konstrukcija družbenega spola, moškosti in ženskosti, povezana z grajenim okoljem.

—Hilde Heynen, *Arhitektura, oblast, utelesitev*

Nobeno mesto ni brez travme. Vsako mesto ima zgodovino razdejanj, ki ga opredeljuje, naj bodo to naravne katastrofe, potresi, poplave ali pa sovražne vojske, okupatorji, ki so osvajali in uničevali mesta ali njihove dele, ali pa nazadnje tisto, kar je od vsega še najbolj pogubno, neustavljivi pohod napredka, ki je največji sovražnik starega.

—Mladen Dolar, *Oblast in arhitekturno nezavedno*

Arhitektura ima moč, da nas izolira ali integrira. Prav tako ima moči afekta in potencialno oblikuje naša čustva, razpoloženja in nagnjenosti. Vzbudi lahko zatopljenost, koncentracijo ali nezbranost. Arhitektura lahko uniči in ustvari, lahko je ikonična in ikonoklastična, včasih vse hkrati.

—Douglas Spencer, *Oblast, kapitalizem in arhitektura*

Ta sistem je enako naraven kot logika trga. Takšno je Schumacherjevo stališče, kolikor zatrjuje, da »parametricizem ponuja nov, kompleksen red preko načel 'diferenciacije in korelacije'«; ti načeli je treba razumeti kot tisto, kar organizira prostor, in torej kot obliki teritorializacije. Odziv je *protiukrep*, ki reteritorializira.

—Andrew Benjamin in Gerard Reinmuth, *Arhitektura protiukrepanja*

ISBN 978-961-6572-64-4

Cena 25€

www.maska.si